

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความสนใจในการอ่านเค้าโครงเรื่องของหนังสือนิทานประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม โรงเรียนลำริตของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ หนังสือประเภทอ่านสนุก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก

2. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. ทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5. รวบรวมข้อมูล

6. วิเคราะห์ข้อมูล

7. สรุป อภิปรายผล

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนลำริตของมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอยู่ 3 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนลำริตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. โรงเรียนลำริตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. โรงเรียนลำริตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละโรงเรียน ๆ ละ 120 คน เป็นนักเรียนชาย 60 คน และนักเรียนหญิง 60 คน จะได้จำนวนประชากรที่เป็นนักเรียนชาย 180 คน และเป็นนักเรียนหญิง 180 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งหมด 360 คน ใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มธรรมดา (Simple random sampling) คือสุ่มสุ่มให้ได้จำนวนนักเรียนชายและหญิงอย่างละเท่า ๆ กัน ในแต่ละห้องของแต่ละชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของแต่ละโรงเรียน ยกเว้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ของโรงเรียนลำริตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพราะใช้ประชากรในการหาค่าความเชื่อมั่น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สํารวจหนังสือนิทานสำหรับเด็กที่พิมพ์จำหน่ายในท้องตลาดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 - 2525 ได้หนังสือนิทานที่มีเนื้อหาแตกต่างกัน 6 ประเภท (สำลี ทองริ้ว 2524 : 206-208) ตามที่ได้กำหนดไว้ คือ

1.1 นิทานปรัมปรา เรื่องส่วนใหญ่มีมานานแล้ว ส่วนใหญ่ขึ้นต้นด้วย "นานมาแล้ว", "กาลครั้งหนึ่ง"

1.2 นิทานท้องถิ่น เรื่องเล่าสืบทอดกันมา แทรกตำนาน ความเชื่อ พาดพิงถึงท้องถิ่น

1.3 เทพนิยาย เรื่องราวของเทวดา นางฟ้า จากระรอมชาติ เอิ้งพิลลิตาร์

1.4 นิทานอิงประวัติศาสตร์และคำสอน เรื่องราวตอนหนึ่งตอนใดในประวัติศาสตร์ หรือคำสอนมาผูกเข้า เป็นเรื่องเล่า

1.5 นิทานวรรณคดี เรื่องที่ตัดตอนมาจากวรรณคดีชิ้นเอก ๆ โดยเฉพาะตอนที่ตัวเอกเป็นเด็ก

1.6 นิทานจินตนาการ แบ่งเป็น 2 อย่าง

- นิทานจินตนาการแบบเพ้อฝัน
- นิทานจินตนาการอิงประสบการณ์ของผู้แต่ง

2. ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาิทานตามประเภทต่าง ๆ ไว้ประเภทละ 6 เรื่อง โดยได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย เมื่อคัดเลือกแล้วได้รายชื่อหนังสือนิทานประเภทต่าง ๆ 36 เรื่อง (ดูภาคผนวก)

3. นำหนังสือทั้ง 36 เรื่อง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหนังสือเด็ก จำนวน 6 คน พิจารณาคัดเลือก โดยใช้วิธี Rating Scale ตามแบบของ Thurstone ในการจัดอันดับหนังสือนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องคำนึงถึงเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม (ดูภาคผนวก)

4. นำคะแนนที่ได้จากการจัดอันดับของผู้ทรงคุณวุฒิ มาหาค่า S คือ ค่ามัธยฐานของมาตราวัดเจตคติ และค่า Q คือ ผลต่างระหว่าง ควอไทล์ที่ 3 กับ ควอไทล์ที่ 1 ค่า S และ Q ที่คำนวณได้นี้จะ เป็นเครื่องชี้คุณภาพของเรื่องที่สร้างขึ้น โดยเลือกเรื่องที่มีค่า S ใกล้เคียงกัน และมีค่า ผลต่างระหว่าง Q น้อยคือไม่ควรมากกว่า 1.67 เลือกหนังสือเล่มที่ได้คะแนนตามกำหนด

ทั้ง 6 ประเภท ๆ ละ 3 เรื่อง รวม 18 เรื่อง เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้รายชื่อหนังสือนิทานดังต่อไปนี้

4.1 นิทานปรัมปรา	- หนูน้อยหมวกแดง
	- ปู่โล่มเฝ้าทรัพย์
	- ภรรยาแย่งบุตร
4.2 นิทานท้องถิ่น	- ค้างคาวทำไมจึงนอนห้อยหัว
	- มดตะนอยทำไมจึงมีพิษที่กัน
	- ก่องข้าวน้อย
4.3 เทพนิยาย	- เจ้าชายกบ
	- หนูน้อยผู้ขายไม้ขีดไฟ
	- อลิศท่องแดนมหัศจรรย์
4.4 นิทานอิงประวัติศาสตร์และคำสอน	- พระยาพิชัยดาบหัก
	- นายขนมต้ม
	- พระยาทอง พระยาพาน
4.5 นิทานวรรณคดี	- สังข์ทอง
	- นางสุวรรณมาลี
	- พระไชยสุริยา
4.6 นิทานจินตนาการ	- วันเกิดลูกหมี่สีฟ้า
	- แปรงวิเศษ
	- หุบเขาแห่งความดี

5. นำรายชื่อนิทานและเค้าเรื่องที่ได้รับการคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาสร้าง

แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สัณฐานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ มีลักษณะเป็นแบบ

เลือกตอบ

ตอนที่ 2

1. แบบสอบถาม ระดับความสนใจเกี่ยวกับเค้า เรื่องของนิทานประเภทต่าง ๆ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ช่อง โดยให้สีหน้าหนักตั้งแต่ 1-4 คือ

สนใจน้อยที่สุด	ให้สีหน้าหนักเป็น 1
สนใจน้อย	ให้สีหน้าหนักเป็น 2
สนใจมาก	ให้สีหน้าหนักเป็น 3
สนใจมากที่สุด	ให้สีหน้าหนักเป็น 4

รายชื่อนิทาน	ระดับความสนใจ			
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1				
2				
3				

ในตอนต้นที่ 2 จัดแบบสอบถามเป็น 3 ชุด แต่ละชุดครอบคลุมเค้า เรื่องนิทาน 6 ประเภท สุ่มเค้า เรื่องนิทานโดยการสุบฉลากประเภทละ 1 เรื่อง ได้ต้นิทาน 6 เรื่องใน 1 ชุด

2. เค้า เรื่องของนิทานตามรายชื่อนิทานในแบบสอบถามแต่ละชุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยและรายละเอียดในการอ่าน มีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ

3. ทดลองใช้เครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน ตรวจสอบแก้ไขทั้งในด้านเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ เพื่อเป็นแบบสอบถามฉบับชั่วคราว นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนลำนาริตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจำนวน 18 คน เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงจำนวนเท่า ๆ กันอย่างละ 9 คน

2. นำแบบสอบถามไปทดลองซ้ำกับนักเรียนกลุ่มเดิม หลังจากทดลองครั้งแรกผ่านไป 3 วัน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการสอบซ้ำ (Test-retest) โดยใช้สูตร Pearson's Product moment correlation coefficient (ล้วน ส่ายยศ และอังคณา ส่ายยศ 2524 : 164) คือ

$$r_{tt} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N\sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N\sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{tt}	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
N	คือ	จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum XY$	คือ	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนการสอบครั้งแรก (X) และคะแนนการสอบครั้งที่ 2 (Y)
$\sum X$	คือ	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งแรก
$\sum Y$	คือ	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการสอบครั้งที่ 2
$\sum X^2$	คือ	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนการสอบครั้งแรก
$\sum Y^2$	คือ	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองของคะแนนที่ได้จากการสอบครั้งที่ 2

4. รวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปแจกแก่โรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนละ 120 ชุด โดยอธิบายวิธีทำและขั้นตอนในการแจกแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ประจำชั้น และนักเรียนสามารถอ่านคำอธิบาย พร้อมทั้งมีตัวอย่างให้ในแบบสอบถามนั้น ได้กำหนดให้นักเรียนตอบแบบสอบถามดังนี้

- สัปดาห์ที่ 1 ตอนที่ 1 (สัณฐานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม) และตอนที่ 2 (แบบสอบถามระดับความสนใจ) ครั้งที่ 1 มี 6 เรื่อง
- สัปดาห์ที่ 2 ตอนที่ 2 (แบบสอบถามระดับความสนใจ) ครั้งที่ 2 มี 6 เรื่อง

สัปดาห์ที่ 3 ตอนที่ 2 (แบบสอบถามระดับความสนใจ) ครั้งที่ 3

มี 6 เรื่อง และตอนที่ 3 (แบบสอบถามนิสัยและรายละเอียด
ในการอ่าน)

2. ผู้วิจัยได้ไปเก็บแบบสอบถามที่แจกไป 360 ชุด ได้รับคืน 295 ชุด
เป็นนักเรียนชาย 159 ชุด และนักเรียนหญิง 136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.94

5. วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยวิธีการทางสถิติ คิดค่าคะแนนเป็นร้อยละ
หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตลอดจนทดสอบความแตกต่าง
ระหว่างกลุ่มชายและหญิง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในตอนที่ 1 และตอนที่ 3 มาแจกแจงความถี่ แล้ว
วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (ระบอง กรรณสูต 2525 : 73) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนที่ 2 นำมาแจกแจงความถี่ หาค่า \bar{X} (ระบอง
กรรณสูต 2525 : 80) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนน}$$

$$\sum fX = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

และกำหนดคะแนน แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

สนใจมากที่สุด เท่ากับคะแนน 4

สนใจมาก เท่ากับคะแนน 3

สนใจน้อย เท่ากับคะแนน 2

สนใจน้อยที่สุด เท่ากับคะแนน 1

2.1 แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้คือ

3.6 - 4.0 คิดเป็นค่า สนใจมากที่สุด

2.6 - 3.5 คิดเป็นค่า สนใจมาก

1.6 - 2.5 คิดเป็นค่า สนใจน้อย

1.0 - 1.5 คิดเป็นค่า สนใจน้อยที่สุด

2.2 นำค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้ม

เข้าสู่ส่วนกลาง โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(ประกอบ วรรณสุด 2525 : 80-81) ของแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านนิทานประเภทต่าง ๆ

ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง โดยการทดสอบค่าที (t-test) (ประกอบ วรรณสุด

2525 : 98)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sum X_1^2 + \sum X_2^2}{N_1 + N_2} - 2\left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)}}$$

t = ค่าความแตกต่างระหว่าง นักเรียนชายและนักเรียนหญิง

\bar{X}_1 = คะแนนเฉลี่ยของ นักเรียนชาย

\bar{X}_2 = คะแนนเฉลี่ยของ นักเรียนหญิง

$\sum X_1^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสองของนักเรียนชาย

$\sum X_2^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสองของนักเรียนหญิง

N_1 = จำนวนนักเรียนชาย

N_2 = จำนวนนักเรียนหญิง

2.4 นำเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและความเรียง